

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P8_TA(2018)0432

Заетост и социални политики в еврозоната

Резолюция на Европейския парламент от 25 октомври 2018 г. относно заетост и социални политики в еврозоната (2018/2034(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид членове 3 и 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС),
- като взе предвид Бялата книга на Комисията от 16 февруари 2012 г., озаглавена „Програма за адекватни, сигурни и устойчиви пенсии“ (COM(2012)0055),
- като взе предвид членове 9, 145, 148, 149, 152, 153, 174 и 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
- като взе предвид Междуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество¹,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално дял IV от нея (Солидарност),
- като взе предвид Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания,
- като взе предвид целите на ООН за устойчиво развитие, по-специално цели 1, 3, 4, 5, 8, 10 и 13,
- като взе предвид доклада на петимата председатели от 22 юни 2015 г., озаглавен „Завършване на европейския икономически и паричен съюз“,
- като взе предвид препоръката на Съвета от 14 май 2018 г. относно икономическата политика на еврозоната²,
- като взе предвид заключенията на Съвета от 7 декември 2015 г. относно насърчаването на социалната икономика като основен двигател на икономическото и социалното развитие в Европа,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 23 май 2018 г. относно

¹ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

² ОВ С 179, 25.5.2018 г., стр. 1.

Европейски семестър 2018 г. — специфични за всяка държава препоръки (COM(2018)0400),

- като взе предвид съобщението на Комисията от 22 ноември 2017 г., озаглавено „Годишен обзор на растежа за 2018 г.“ (COM(2017)0690),
- като взе предвид проекта на съвместен доклад за заетостта на Комисията и на Съвета от 22 ноември 2017 г., придружаващ съобщението на Комисията от 22 ноември 2017 г. относно годишния обзор на растежа за 2018 г. (COM(2017)0674),
- като взе предвид предложението на Комисията от 22 ноември 2017 г. за решение на Съвета относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (COM(2017)0677) и своята позиция от 19 април 2018 г. по този въпрос¹,
- като взе предвид препоръката на Комисията от 22 ноември 2017 г. за препоръка на Съвета относно икономическата политика на еврозоната (COM(2017)0770),
- като взе предвид доклада на Комисията от 22 ноември 2017 г., озаглавен „Доклад за механизма за предупреждение за 2018 г.“ (COM(2017)0771),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 22 ноември 2017 г., озаглавено „Проекти на бюджетни планове за 2018 г.: обща оценка“ (COM(2017)0800),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 26 април 2017 г., озаглавено „Създаване на европейски стълб на социалните права“ (COM(2017)0250),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 26 април 2017 г., озаглавено „Инициатива за подпомагане на равновесието между професионалния и личния живот на родителите и лицата, полагащи грижи“ (COM(2017)0252),
- като взе предвид работния документ на службите на Комисията от 26 април 2017 г., озаглавен „Преглед на постигнатото по препоръката от 2013 г. „Инвестициите в децата: изход от порочния кръг на неравностойното положение“ (SWD(2017)0258),
- като взе предвид стратегическия ангажимент за равенство между половете за периода 2016—2019 г. и Европейския пакт за равенство между половете за периода 2011—2020 г., както и Заключения на Съвета от 7 март 2011 г.²,
- като взе предвид целите от Барселона от 2002 г., а именно за осигуряване на грижи за децата до 2010 г. за най-малко 90% от децата на възраст между три години и възрастта за задължително започване на училище и за най-малко 33% от децата на възраст под три години,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 4 октомври 2016 г., озаглавено „Гаранцията за младежта и инициативата за младежка заетост — три години по-късно“ (COM(2016)0646),
- като взе предвид предложението на Комисията от 14 септември 2016 г. за

¹ Приети текстове, P8_TA(2018)0181.

² ОВ С 155, 25.5.2011 г., стр. 10.

регламент на Съвета за изменение на Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 (COM(2016)0604),

- като взе предвид съобщението на Комисията от 14 септември 2016 г., озаглавено „Засилване на европейските инвестиции за създаване на заетост и растеж: към втора фаза на Европейския фонд за стратегически инвестиции и нов Европейски план за външни инвестиции“ (COM(2016)0581),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 10 юни 2016 г., озаглавено „Нова европейска програма за умения — Съвместни усилия за укрепване на човешкия капитал, пригодността за заетост и конкурентоспособността“ (COM(2016)0381),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 2 юни 2016 г., озаглавено „Европейска програма за икономиката на сътрудничеството“ (COM(2016)0356),
- като взе предвид пакета за кръговата икономика¹,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 1 юни 2016 г., озаглавено „Европа инвестира отново – Преглед на постигнатото по Плана за инвестиции за Европа и следващи мерки“ (COM(2016)0359),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 8 март 2016 г. за започване на консултации относно европейски стълб на социалните права (COM(2016)0127) и приложенията към него,
- като взе предвид резолюцията си от 11 септември 2018 г. относно начините за реинтеграция на работниците и служителите, възстановяващи се от наранявания и заболявания, чрез качествена заетост²,
- като взе предвид своята резолюция от 14 март 2018 г. относно европейския семестър за координация на икономическите политики: аспекти, свързани със заетостта и социалната политика, в годишния обзор на растежа за 2018 г.³,
- като взе предвид своята резолюция от 16 ноември 2017 г. относно борбата срещу различните видове неравенство като средство за стимулиране на създаването на работни места и на растежа⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 26 октомври 2017 г. относно икономическите политики на еврозоната⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 24 октомври 2017 г. относно политиките относно минималния доход като средство за борба срещу бедността⁶,
- като взе предвид своята резолюция от 14 септември 2017 г. относно нова

¹ Директиви (ЕС) 2018/849, (ЕС) 2018/850, (ЕС) 2018/851 и (ЕС) 2018/852.

² Приети текстове, P8_TA(2018)0325.

³ Приети текстове, P8_TA(2018)0078.

⁴ ОВ С 356, 4.10.2018 г., стр. 89.

⁵ ОВ С 346, 27.9.2018 г., стр. 200.

⁶ ОВ С 346, 27.9.2018 г., стр. 156.

европейска програма за умения¹,

- като взе предвид своята резолюция от 19 януари 2017 г. относно Европейски стълб на социалните права²,
 - като взе предвид своята резолюция от 26 май 2016 г. относно бедността през призмата на равенството между половете³,
 - като взе предвид своята резолюция от 25 ноември 2015 г. относно стратегическата рамка на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд за периода 2014—2020 година⁴,
 - като взе предвид доклада на Комисията, озаглавен „Доклад от 2018 г. относно адекватността на пенсиите: настояща и бъдеща адекватност на доходите на хората в напреднала възраст в ЕС“,
 - като взе предвид доклада на Комисията, озаглавен „Доклад от 2018 г. относно застаряването на населението: икономически и бюджетни прогнози за държавите — членки на ЕС (2016—2070 г.)“,
 - като взе предвид позицията си от 2 февруари 2016 г. относно предложението за решение на Европейския парламент и на Съвета за създаването на европейска платформа с цел да се засили сътрудничеството за предотвратяване и възпиране на недекларирания труд⁵,
 - като взе предвид преразгледаната Европейска социална харта и процеса от Торино, чието начало бе поставено през 2014 г. с цел укрепване на системата на Европейската социална харта в рамките на Съвета на Европа и в отношенията ѝ с правото на Европейския съюз⁶,
 - като взе предвид окончателните забележки на Комитета на ООН за правата на хората с увреждания относно първоначалния доклад на Европейския съюз (септември 2015 г.),
 - като взе предвид Специален доклад № 5/2017 на Европейската сметна палата, озаглавен „Младежка безработица — промениха ли нещо политиките на ЕС? Оценка на схемата „Гаранция за младежта“ и на Инициативата за младежка заетост“,
 - като взе предвид член 52 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по заетост и социални въпроси и становището на комисията по култура и образование (A8-0329/2018),
- A. като има предвид, че през юни 2018 г. сезонно коригираният коефициент на безработица в еврозоната е бил 8,3%, което представлява намаление спрямо 9,0%

¹ ОВ С 337, 20.9.2018 г., стр. 135.

² ОВ С 242, 10.7.2018 г., стр. 24.

³ ОВ С 76, 28.2.2018 г., стр. 93.

⁴ ОВ С 366, 27.10.2017 г., стр. 117.

⁵ ОВ С 35, 31.1.2018 г., стр. 157.

⁶ <https://www.coe.int/en/web/turin-european-social-charter/turin-process>

през юни 2017 г., и е бил най-нисък в еврозоната от декември 2008 г. насам; като има предвид, че разликата в коефициентите на безработицата сред държавите членки от еврозоната е значителна, като най-ниските коефициенти на безработица през юни 2018 г. са отчетени в Малта (3,9%) и Германия (3,4%), а най-високите — все още повод за безпокойство — са наблюдавани в Гърция (20,2% през април 2018 г.) и Испания (15,2%), в които коефициентът на заетост е бил съответно 57,8% и 65,5%;

- Б. като има предвид, че през юни 2018 г. коефициентът на младежката безработица в еврозоната е бил 16,9% в сравнение с 18,9% през юни 2017 г.; като има предвид, че въпреки непрекъснатото намаляване този процент остава неприемливо висок и повече от два пъти над средния за общата безработица, като приблизително един на всеки трима млади хора в някои държави е без работа; като има предвид, че основната отговорност за справяне с безработицата се носи от държавите членки от гледна точка на разработването и прилагането на регулаторни рамки на пазара на труда, на системи за образование и обучение и на активни политики на пазара на труда, за да се гарантира, *inter alia*, създаването на възможности за достоен труд с достойно възнаграждение;
- В. като има предвид, че разликата в коефициентите на младежката безработица сред държавите членки от еврозоната също е значителна, като най-ниските коефициенти на младежка безработица в еврозоната през юни 2018 г. се наблюдават в Малта (5,5%) и Германия (6,2%), а най-високите — в Гърция (42,3% през април 2018 г.), Испания (34,1%) и Италия (32,6%);
- Г. като има предвид, че други държави членки са изправени пред структурни предизвикателства на пазара на труда, например слабо участие, както и несъответствия между уменията и квалификациите; като има предвид, че е налице нарастваща необходимост от конкретни мерки за интеграция или реинтеграция на неактивната работна сила, за да се посрещнат потребностите на пазара на труда;
- Д. като има предвид, че общият коефициент на заетост в еврозоната през 2017 г. е бил 71,0%, а коефициентът на заетост при жените е бил 65,4%; като има предвид, че целта за Европейския съюз в рамките на стратегията „Европа 2020“ е да се постигне най-малко 75% заетост за лицата на възраст от 20 до 64 години, включително чрез по-голямо участие на жените, по-възрастните работници и по-добрата интеграция на мигрантите в работната сила; като има предвид, че към края на 2016 г. коефициентът на заетост в еврозоната е надхвърлил пика от преди кризата, а през второто тримесечие на 2018 г. е нараснал с 1,5% спрямо същото тримесечие на предходната година; като има предвид, че въпреки това той все още е по-нисък от равнищата, отчетени преди едно десетилетие в някои държави членки, като се има предвид, че в източните държави това може да се обясни с намаляването на общото население в дългосрочен план, а не на отрицателното развитие на пазара на труда; като има предвид, че низходящата тенденция в отработените часове на заето лице, която се дължи *inter alia* на заетостта на принудително непълно работно време, е тревожна, с лек спад (0,3%) през 2017 г. спрямо предходната година, и стойността ѝ все още е с около 3,0% по-ниска, отколкото през 2008 г.¹;

¹ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=bg&pubId=8030&furtherPubs=yes>

- Е. като има предвид, че сегментирането на пазара на труда засяга по-специално жените, нискоквалифицираните, младите и по-възрастните хора, хората с увреждания и хората с мигрантски произход, които също така е по-вероятно да бъдат наети на непълно работно време и на временна работа — явления, които в допълнение към нестандартни и нетипични форми на заетост, както и на фиктивна самостоятелна заетост, продължават да съществуват; като има предвид, че през 2017 г. в ЕС коефициентът на заетост на лицата на възраст от 55 до 64 години е бил 57%, т.е. 10 процентни пункта под общия коефициент на заетост, а разликата между половете е била 13 процентни пункта — с 3 пункта по-висока от съответната стойност за общото население в трудоспособна възраст; като има предвид, че демографските данни предвиждат нарастване на броя на по-възрастните работници;
- Ж. като има предвид, че универсалният достъп до качествено здравно обслужване е основна потребност, която държавите членки трябва да осигурят и в която трябва да инвестират;
- З. като има предвид, че през 2016 г. процентът на хората, изложени на риск от бедност или от социално изключване в еврозоната, е бил 23,1%, което все още е по-високо спрямо стойността от 2009 г., а процентът на бедност сред работещите в ЕС-28 е възлизал на 9,5%; като има предвид, че 118 милиона европейски граждани все още са изложени на риск от бедност или социално изключване — с 1 милион над равнището отпреди кризата; като има предвид, че целта на стратегията „Европа 2020“ за намаляване на риска от бедност и социално изключване с 20 милиона спрямо референтната стойност за 2008 г. все още далеч не е постигната; като има предвид, че макар равнището на материалните лишения да спада, паричните курсове и процентът на изложените на риск от бедност се увеличават;
- И. като има предвид, че коефициентът на дългосрочната безработица в еврозоната намалява (от 5% през 2016 г. на 4,4% през 2017 г.), но като има предвид, че той все още съставлява 48,5% от общата безработица, което е неприемливо високо;
- Й. като има предвид, че съгласно годишния преглед „Заетост и социално развитие в Европа“ (ESDE) от 2018 г. ограниченият темп на нарастване на производителността на заето лице, който се отразява на растежа на заплатите, е свързан с фактори, като по-големия дял на работните места на непълно работно време и по-малкия брой отработени часове;
- К. като има предвид, че процентът на заетост на непълно работно време и на временна заетост в еврозоната е останал стабилен от 2013 г. насам, макар и да представлява голяма част от общата заетост, а работата на непълно работно време е представлявала 21,2% от всички договори през 2017 г.; като има предвид, че дялът на работата на непълно работно време сред жените (31,4%) е значително по-висок от този при мъжете (8,2%) — явление, което може да има значителни последици за правата на доходи и социална закрила; като има предвид, че през 2016 г. младите хора безспорно заемат най-големия дял от временните договори с 43,8% от всички наети лица на възраст от 15 до 24 години;
- Л. като има предвид, че адекватността на пенсиите продължава да бъде предизвикателство, тъй като рискът от социално изключване се увеличава с възрастта и разликата в пенсиите на жените и мъжете от 37% все още е

предизвикателство за редица по-възрастни жени, като по този начин се увеличава рискът от бедност и социално изключване сред тях; като има предвид, че пенсионните права на хората, които упражняват нестандартна и самостоятелна заетост, са по-ниски от тези на наетите лица;

- М. като има предвид, че достъпът до социални услуги, като услугите за гледане на деца, за здравеопазване и за дългосрочни грижи, както и до услуги, чрез които се подпомага мобилността, имат значително въздействие върху адекватността на доходите, особено за хората с ниски доходи или разчитащи на социална закрила;
1. отбелязва, че докато икономическите условия в еврозоната понастоящем са благоприятни и заетостта като цяло постоянно нараства, икономическото възстановяване не е равномерно разпределено в цялата еврозона и все още има много възможности за подобряване от гледна точка на икономическото сближаване, борбата с младежката и дългосрочната безработица, дисбаланса между половете, сегментацията на пазара на труда и неравенството, особено за уязвимите групи, и по отношение на намаляването на броя на хората, работещи под нивото на своята квалификация, бедността като цяло и бедността сред работещите в частност, премахването на детската бедност, както и насърчаването на производителността и растежа на заплатите; отбелязва, че неравенството по отношение на доходите би било много по-голямо, ако не засягаше ефектите на преразпределение в резултат от социалните трансфери, които през 2015 г. намалиха дела на хората, изложени на риск от бедност, с приблизително една трета (33,7%); изразява обаче съжаление относно факта, че неговото въздействие е недостатъчно и се различава значително в отделните държави членки, като по този начин се намалява неравенството по отношение на доходите с над 20% в Белгия, Финландия и Ирландия, но с по-малко от 10% в Естония, Гърция, Италия, Латвия и Португалия;
 2. подчертава, че упражняването на социални права и на добре функционираща и ефикасна система за социална закрила, която осигурява адекватна защита на всички работници, независимо от вида на трудовото им правоотношение, договор или форма на заетост, в допълнение към активните и устойчивите политики на пазара на труда, са важни предварителни условия за намаляване на бедността и социалното изключване, особено за най-уязвимите, като гарантира приобщаващи национални пазари на труда и укрепва устойчивостта и конкурентоспособността на икономиката на еврозоната като цяло;
 3. приветства увеличената финансова подкрепа чрез Програмата за подкрепа на структурните реформи (ППСР) за държавите членки за осъществяване на техните реформи чрез създаване на качествени работни места чрез насърчаване на заетостта, намаляване на безработицата с акцент върху борбата с дълготрайната и младежката безработица и стремеж към увеличаване на заплатите; приветства предложението на Комисията за разширяване на обхвата на ППСР, така че да обхване държави, чиято парична единица не е еврото, с цел да се насърчи икономическото и социалното сближаване в ЕС;
 4. отбелязва специфичните за всяка държава препоръки (СДП) на Комисията за 2018 г., които са важна част от процеса на европейския семестър, и приветства отделеното в тях специално внимание на социалните предизвикателства; насърчава Комисията да осигури съгласуваност между социалните и икономическите СДП и да спазва клаузата за гъвкавост в Пакта за стабилност и

растеж, както е посочено в Съвместно договорената позиция на Съвета относно гъвкавостта в Пакта за стабилност и растеж; отбелязва със загриженост, че само 50% от СДП за 2017 г. са изпълнени изцяло или частично, и поради това насърчава държавите членки да увеличат усилията си за изпълнение на препоръките, по-специално в следните области:

- бедността и социалното изключване, включително бедността сред децата и работещите, особено сред уязвимите групи,
 - младежката и дългосрочната безработица в съответствие с Препоръката на Съвета относно интеграцията на дългосрочно безработните лица на пазара на труда¹,
 - неравенството на доходите,
 - растежът на заплатите,
 - борбата с преждевременното напускане на училище и големия брой незаети с работа, учене или обучение млади хора,
 - образованието, ученето през целия живот, професионалното образование и обучение (ПОО),
 - устойчивостта и адекватността на пенсионните системи,
 - здравните грижи, включително дългосрочните грижи,
 - сигурната и гъвкава заетост,
 - балансът между половете, а именно участието на пазара на труда, както и разликите в заплащането и пенсиите между мъжете и жените;
5. подчертава следователно, че създаването на достойни работни места, достъпът до социална закрила, независимо от трудовото правоотношение или вида трудов договор, и растежът на заплатите оказват значително въздействие върху намаляването на неравенствата, на риска от бедност и социално изключване, ще спомогнат за подобряването на стандарта на живот и ще подкрепят икономическото възстановяване; подчертава, че следователно реформите на държавите членки, които Комисията отстоява чрез специфичните за всяка държава препоръки, следва да се съсредоточат по-специално върху политики, които повишават производителността и потенциала за растеж, подпомагат създаването на качествени работни места и намаляват неравенството и бедността, особено детската бедност; насърчава създаването на безсрочни форми на заетост, като същевременно се гарантира адаптивността, насърчава се приобщаващият пазар на труда и се осигурява справедлив баланс между професионалния и личния живот;
6. приветства съобщението на Комисията от 13 март 2018 г. относно наблюдението на изпълнението на европейския стълб на социалните права (ЕССП) (СОМ(2018)0130), с което стълбът се привежда в съответствие с цикъла на европейския семестър, като се отразяват приоритетите на ЕССП при анализа на предприетите мерки и постигнатият напредък на национално равнище; подчертава, че социалните цели и ангажименти на ЕС следва да бъдат поставени на равни начала с икономическите цели на Съюза; призовава Комисията и държавите членки да укрепят социалните права чрез прилагането на ЕПСП по такъв начин, че да се изгради истинско социално измерение за ЕС (чрез законодателство, механизми за създаване на политики и финансови инструменти, предоставени на съответното равнище);
7. отбелязва, че пазарите на труда в държавите от еврозоната се различават значително, което е предизвикателство за правилното им функциониране;

¹ ОВ С 67, 20.2.2016 г., стр. 1.

призовава следователно, без да се засяга принципът на субсидиарност, за добре структурирани политики и реформи на пазара на труда, които създават качествени работни места, насърчават равните възможности, равното третиране на работниците и социалната и солидарна икономика, улесняват равния достъп до пазара на труда и социалната закрила, способстват за трудова мобилност, реинтегрират безработните лица и разрешават въпросите, свързани с неравенствата и дисбаланса между половете; призовава държавите членки да разработят социални и икономически политики в съответствие с принципите на препоръката на Комисията от 3 октомври 2008 г. относно активното приобщаване на лицата, изключени от пазара на труда¹, като специално се гарантира предоставянето на адекватно подпомагане на доходите, достъпни пазари на труда и достъп до качествени услуги и като всички тези елементи се разглеждат като основни за постигането на устойчиви резултати;

8. подчертава необходимостта от повишаване на коефициента на заетост и насърчаването на достойни работни места, и по-специално сред дълготрайно безработните и нискоквалифицираните лица, младите хора и по-възрастните работници, жените, мигрантите, хората с увреждания, малцинствата и маргинализираните общности, като например ромите, за да се постигне целта на стратегията „Европа 2020“ за коефициент на заетост от най-малко 75% и да се намалят социалните и финансовите рискове, и особено детската и бедността сред работещите, както и социалното изключване, пред които тези лица са изправени; подчертава необходимостта от намаляване на броя на хората, живеещи в условия на бедност, за да се постигне целта на стратегията „Европа 2020“ за намаляване на броя на бедните с 20 милиона; подчертава необходимостта от намаляване на детската бедност чрез прилагане на обща за целия ЕС гаранция за децата;
9. призовава държавите членки да разработят действия и стратегии в съответствие с европейския стълб на социалните права, за да отговорят на социалните нужди на тези, за които пазарът на труда е недостъпен, и най-вече хората, които са изправени пред крайни лишения, например бездомните, децата и младежите, както и хората с хронични физически и психически заболявания;
10. призовава за национални стратегии и координация на равнище ЕС за борба със застаряването на пазара на труда в отговор на увеличаването на броя на по-възрастните работници в работната сила в ЕС, включително повишаване на осведомеността относно Директива 2000/78/ЕО на Съвета за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите², чрез привеждане в съответствие на разпоредбите за здравословни и безопасни условия на труд с целите на устойчивата заетост и в контекста на новите и възникващите професионални рискове, и чрез осигуряване на достъп до възможности за учене през целия живот, както и чрез подобряване на политиките в подкрепа на съчетаването на професионалния и семейния живот;
11. призовава държавите членки от еврозоната да се възползват в пълна степен от положителните икономически перспективи и да продължат реформите на пазара на труда, които са съсредоточени върху създаването на работни места, насърчаващи предвидими, сигурни и безсрочни форми на заетост, правно сигурни трудови договори, посочващи реда и условията за заетост, като се предотвратява

¹ ОВ L 307, 18.11.2008 г., стр. 11.

² ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16.

и се води борба с фиктивната самостоятелна заетост и като се гарантира адекватна социална закрила, независимо от трудовото правоотношение или от вида договор; призовава държавите членки да приемат и изпълнят предложената препоръка на Съвета относно достъпа до социална закрила и да насърчават хората, упражняващи нестандартни форми на заетост, да участват в схеми за социална закрила; подчертава значението на продължаващите преговори във връзка с директивата относно предвидимите и прозрачни условия на труд;

12. призовава държавите членки да инвестират в услуги за полагане на грижи през целия жизнен цикъл, да продължат да се стремят към постигането на целите от Барселона от 2002 г., насочени към осигуряване на грижи за децата, и да разработят цели, насочени към осигуряване на грижи за възрастни и зависими лица; счита, че предоставянето на услуги за грижи в рамките на семейството не следва да има отрицателно въздействие върху социалните или пенсионните обезщетения; призовава държавите членки, в този контекст, да гарантират, че натрупването на пенсионни права е достатъчно;
13. призовава държавите членки да намалят разликите в пенсиите на жените и мъжете и да гарантират равнопоставеност между поколенията чрез достойни и достатъчни пенсионни обезщетения, с цел изкореняване на бедността и социалното изключване в напреднала възраст, и същевременно да осигурят дългосрочната устойчивост и адекватност на пенсионните системи и да насърчават по-високо равнище на заетост по отношение на достойните работни места, които осигуряват по-голям принос към публичните пенсионни системи и не създават прекомерна тежест за младото поколение; отбелязва със загриженост, че в повечето държави членки от еврозоната разликата в пенсиите на мъжете и жените, както и процентът на ранно пенсиониране, остават високи; посочва, че устойчивостта на пенсионните системи може да се подобри чрез намаляване на безработицата, ефективна борба срещу недеklarирания труд и интегриране на мигрантите и бежанците на пазара на труда, наред с други инициативи; приветства препоръката, представена от Комисията в доклада за адекватността на пенсиите от 2018 г., относно необходимостта от комплексен анализ във връзка с адекватността на доходите за старост и финансовата устойчивост на пенсионните системи; призовава също така да бъдат предприети допълнителни анализи във връзка с положението на „най-възрастните възрастни хора“, чиито пенсионни права може да са намалели с времето поради инфлацията;
14. счита, че реформите на системите за социална закрила от страна на държавите членки трябва да са насочени към улесняване на участието на пазара на труда за лицата, които могат да работят, чрез осигуряване на адекватно заплащане на труда; във връзка с това подчертава, че подкрепата за доходите следва да бъде насочена към най-нуждаещите се;
15. отбелязва, че процентът на незаетите работни места в еврозоната през първото тримесечие на 2018 г. е бил 2,1%, в сравнение с 1,9% през 2017 г.; подчертава, че подходящите умения могат да бъдат придобити, а несъответствието между търсените и предлаганите умения преодоляно чрез подобряване на качеството, наличието, финансовата и физическата достъпност на образованието и обучението, включително целенасочено качествено обучение, чрез подобряване на процеса на взаимно признаване на дипломите, засилване на мерките за повишаване на квалификацията и за преквалификация с особено внимание към основните умения, както и чрез осигуряване на възможности за неформално

образование за възрастни, което изисква съответно подпомагане, включително финансиране от ЕС, без да се засягат разпоредбите на член 149 от ДФЕС, и финансиране на национално и регионално равнище; във връзка с това призовава за целеви мерки в подкрепа на уязвимите групи, включително ромите, хората с увреждания, преждевременно напусналите училище, дългосрочно безработните, мигрантите и бежанците; заявява, че е необходимо професионалното обучение да се съотнася по-ефикасно към пазара на труда и да се предприемат стъпки за подобряване на привлекателността му в сравнение с академичните пътища; подкрепя непрекъснатото изпълнение и наблюдение на инициативата относно т.нар. път за повишаване на уменията с цел да се помага на хората да придобият основните умения, необходими през 21-и век; призовава държавите членки да превърнат в приоритет цялостното обучение за придобиване на цифрови и предприемачески умения и да вземат под внимание преминаването към цифрова икономика в контекста на повишаването на квалификацията и преквалификацията;

16. изразява загриженост относно факта, че в ЕС-19 средният процент на разходите на консолидирания държавен бюджет за образование като процент от БВП е намалявал ежегодно от 2009 г. до 2016 г.¹; подчертава, че добре обезпечените с ресурси обществени образователни системи са от основно значение за равенството и социалното приобщаване;
17. отбелязва с голяма загриженост все така големия брой европейски граждани със слаба грамотност или със затруднения по отношение на грамотността, включително функционална и медийна неграмотност, което създава сериозно безпокойство по отношение на пълноценното и ефективно участие в обществения живот и на пазара на труда;
18. подкрепя популяризирането на дуални система на обучение и други подобни политики; подчертава, че ефективната връзка между образованието, научните изследвания, иновациите и пазара на труда може да има решаващ принос за създаването на работни места;
19. подчертава, че безопасната и подходяща учебна среда е от жизненоважно значение за благосъстоянието на учениците и на преподавателския състав;
20. призовава Комисията и държавите членки да разработят конкретни мерки в рамките на политиките в областта на заетостта, образованието и социалната политика, за да се гарантира ефективното приобщаване на хората с увреждания и хората, идващи от среда в неравностойно положение;
21. изтъква необходимостта от планиране и насърчаване на организирани и актуални програми за професионално ориентиране в училищата, особено в селските области и в граничните, планинските и островните региони;
22. подкрепя мобилността на студентите, работниците, спортистите и хората на изкуството в ЕС и еврозоната; при все това изразява загриженост, че значителните различия в условията на живот и труд в еврозоната предизвикат принудителна миграция, което допълнително изостря последиците от т.нар. „изтичане на мозъци“; изтъква, че основна предпоставка за борба с явлението „изтичане на

¹ Данни от Евростат.

мозъци“ е създаването на достойни работни места, както и насърчаването на ефективни стратегии за образование, обучение и професионално ориентиране; призовава бъдещите политики в областта на образованието и заетостта да съдържат ефективни решения за борба с това явление, включително чрез цялостно развитие на европейското пространство за образование; подчертава необходимостта от разработване на европейска студентска карта за насърчаване на мобилността с учебна цел и улесняване на взаимното признаване на удостоверения, дипломи и професионални квалификации, намаляване на административните тежести и разходи за студентите и институциите за образование и обучение;

23. подчертава, че според целевите показатели на „Образование и обучение 2020“, до 2020 г. делът на лицата на 15-годишна възраст с недостатъчни умения в областта на четенето, математиката и науките следва да бъде под 15%; приветства включването на показателя „изоставане в образованието“ за 15-годишните (резултати за ниски постижения по математика от проучване на Програмата за международно оценяване на учениците „PISA“) в новия набор от социални показатели;
24. припомня, че според целевите показатели на „Образование и обучение 2020“ до 2020 г. поне 95% от децата (от 4-годишна възраст до задължителната училищна възраст) следва да участват в образованието в ранна детска възраст; подчертава, че в набора от социални показатели областта „Грижи в ранна детска възраст“ включва само един показател — за деца под 3 годишна възраст, за които се полагат формални грижи; подчертава, че липсва информация относно обхващането на по-големите деца под задължителната училищна възраст, както и информация за степента на предоставянето на грижи за децата, измерена от гледна точка на предоставения брой часове;
25. взема под внимание положителната роля на отвореното образование и отворените университети в процеса на придобиване на познания и умения, по-специално програмите за онлайн обучение на служители, тъй като това е динамична форма на обучение, която задоволява настоящите нужди и интереси на участниците;
26. подчертава отново призова на Европейския парламент за най-малко трикратно увеличаване на пакета за „Еразъм+“ в следващата МФР с цел да се достигне до много повече млади хора, младежки организации, ученици от средните училища и чираци в цяла Европа; призовава да се обърне особено внимание на лицата от неблагоприятна социално-икономическа среда, за да им се предостави възможност да участват в програмата, както и на хора с увреждания, в съответствие със задълженията на ЕС и неговите държави членки съгласно Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания;
27. припомня стратегическия потенциал на културните и творческите индустрии като генератор на работни места и богатство в ЕС; подчертава, че културните и творческите индустрии (КТИ) представляват 11,2% от всички частни предприятия и 7,5% от всички лица, заети в цялата икономика на ЕС, и създават 5,3% от общата европейска брутна добавена стойност; подчертава ролята на културните и творческите индустрии за запазване и насърчаване на европейското културно и езиково многообразие и техния принос за икономическия растеж, иновациите и заетостта, особено за младежката заетост;

28. подчертава, че адекватното инвестиране и планиране в областта на образованието, в частност в областта на цифровите умения и програмирането, е от съществено значение за осигуряването на конкурентоспособната позиция на Съюза, наличието на работна сила с подходящи умения и възможностите за заетост на работната сила;
29. призовава Комисията да осигури стимули и техническа подкрепа на младежите, за да могат те да започнат собствен бизнес, и да предложи мерки за стимулиране на предприемачеството, включително чрез учебните програми в държавите членки;
30. подчертава необходимостта от продължаване на реформите, които подготвят пазара на труда и работната му сила за цифровата трансформация за хора от всички възрасти и с различен произход, чрез гъвкав подход, насочен към учащите, по-специално чрез осигуряване на адекватно равнище на ученето през целия живот и обучението в областта на цифровите умения, което е от основно значение за икономиката, основана на знанието; подчертава значението на професионалното ориентиране през целия живот като начин да се гарантира участието в подходящо, гъвкаво и висококачествено обучение и професионално развитие; в този контекст припомня ограниченията на прогнозирането на уменията поради бързо променящия се характер на пазара на труда и във връзка с това подчертава значението на трансверсалните умения, като комуникацията, решаването на проблеми, творчеството и способността за учене, които повишават устойчивостта и подобряват способността на хората да се адаптират към промените и да придобиват нови умения през целия си живот; подчертава необходимостта от това да се гарантира, че националните системи за социална закрила осигуряват адекватна защита за всички служители, включително наетите в нови форми на труд и с нови видове договори, както и адекватна защита на лицата, които не могат да работят или не могат да си намерят работа; призовава държавите членки да разработят политики на пазара на труда, които подкрепят мобилността между секторите и преквалификацията на работниците, която ще става все по-важна, докато нашите пазари на труда се приспособяват към цифровата трансформация на нашите икономики; подчертава, в това отношение, че е необходимо да се гарантира участието както на синдикалните организации, така и на организациите на работодателите, за да се гарантира справедлива трансформация;
31. призовава държавите членки от еврозоната да предприемат необходимите реформи и да увеличат социалните инвестиции, за да гарантират физическата и финансовата достъпност, наличието, качеството и разходната ефективност на здравните си системи; призовава за обновяване на европейската цел, за да се увеличи значително броят на годините живот в добро здраве, като превенцията стане приоритет в здравните политики на ЕС, в допълнение към мерките за лечение; призовава за активно провеждане на кампании за насърчаване на здравето;
32. призовава за европейска стратегия за качество и достъпност на системите за дългосрочни грижи, като се прилага основан на правата и общностите подход към дългосрочните грижи и подкрепа; призовава за значителни инвестиции в услугите за дългосрочни грижи с цел подготовка за очакваните увеличени нужди в светлината на демографските промени; признава, че секторът на дългосрочните грижи предлага неподходящи условия на труд и призовава за преоценка на свързания с полагането на грижи труд и на условията на труд в услугите за

полагане на грижи, за да се гарантира качеството на дългосрочните грижи;

33. посочва необходимостта от добре проектирани политики за по-добро равновесие между професионалния и личния живот, включително предоставяне на грижи за децата, грижи за малките деца и дългосрочни грижи на приемлива цена, като се балансира ролята на грижите между мъжете и жените и като се насърчават гъвкави режими на работа и ползването на изгоден и добре платен отпуск по майчинство, бащинство, родителски отпуск и отпуск за лица, полагащи грижи; в това отношение счита, че приемането на балансирана директива относно равновесието между професионалния и личния живот на родителите и лицата, полагащи грижи, е необходима стъпка към подобряване на това равновесие; призовава освен това за европейска инициатива в областта на социалната закрила и услугите за лицата, полагащи неформални грижи;
34. подчертава значението на засилването на структурирания диалог и участието на организациите на работодателите, на синдикалните организации и на организациите на гражданското общество, за да се допринесе за разработването и изпълнението на политиките и реформите в областта на заетостта и в социалната сфера, както и за активното им участие в процеса на семестъра;
35. счита, че за да се запази и да се увеличи конкурентоспособността в световен мащаб, нормативните уредби за пазара на труда в държавите членки трябва да са ясни, прости и гъвкави, като същевременно поддържат високи трудови стандарти;
36. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.